

LLEI DE COMERÇ, SERVEIS I FIRES

(Part I)

Direcció General de Comerç
Joan Rossinyol

Novembre de 2018

ACTIVITAT COMERCIAL I PRESTACIÓ DE SERVEIS

Articles

5 (definició activitat comercial)

6 (definició prestació de serveis)

Exclosos

Activitats professionals requereixen col·legiació obligatòria i serveis bancaris, de crèdit, d'assegurances i altres de naturalesa anàloga (art.6.2).

Qüestions conflictives

Distinció entre els serveis complementaris a l'activitat comercial i la prestació del servei.

Són serveis complementaris de l'activitat comercial

Els serveis, dependents d'aquesta activitat, vinculats de manera directa amb la compravenda d'un producte i que només es presten amb l'adquisició prèvia d'aquest producte (art.5.5) Ex. Venda de producte i la seva instal·lació inclosa.

Els serveis complementaris d'una activitat comercial es consideren una activitat comercial a tots els efectes (art. 5.6).

Compatibilitat entre activitat comercial minorista amb altres activitats comercials o de prestació de serveis

Les empreses que exerceixin simultàniament diverses activitats comercials o de prestació de serveis, s'han de dur a terme de manera diferenciada.

Si aquestes activitats són compatibles per dur-les a terme en el mateix establiment cal posar-les en seccions diferenciades i retolar-les per a que el client en tingui coneixement (art. 10).

Novetat

En el cas que es compatibilitzi l'activitat comercial minorista amb qualsevol altra activitat (Ex. activitats majoristes) o de serveis, s'aplicarà aquesta Llei i la normativa en matèria d'equipaments comercials corresponent a l'activitat comercial minorista (art. 10).

ESTABLIMENT COMERCIAL AMB ZONA DE DEGUSTACIÓ

Articles

4e (definició)

11 (regulació)

Disposició Transitòria segona (adequació)

Disposició Final segona punt 3 (no aplicació a l'Ajuntament de Barcelona).

Novetat

La regulació de les zones de degustació és una novetat de la Llei 18/2017, fins el moment només estava regulada en alguna ordenança municipal.

- ✓ Punt d'equilibri: restauració/forns de pa, pastisseries, xarcuteries (alimentació).
- ✓ S'assimila la zona de degustació a activitat comercial, a tots els efectes.

- ✓ Els ajuntaments poden modular (+/-20%, per ordenança municipal) els límits de les zones de degustació (màxim 33% de la superfície de venda o 30 m² –inclou terrasses-).
- ✓ Per sobre d'aquests paràmetres, la degustació no es considera activitat comercial (a efectes d'aquesta Llei) i resta sotmesa a les condicions establertes per a l'exercici d'una activitat de restauració segons la normativa aplicable en cada cas.
- ✓ En les zones de degustació no es poden servir begudes alcohòliques d'alta graduació (+20°).
- ✓ Termini per a que els establiments s'hi puguin adaptar (finalitza 3.8.18).
- ✓ Règim especial de la ciutat de Barcelona (no li són d'aplicació els punts 2 i 4 de l'article 11).

Qüestions conflictives

- ✓ Interpretació del punt 3 de l'article 11 (producció artesanal), -empresa artesanal alimentària- (art. 97 i concordants del Decret 285/2006, de 4 de juliol, modificat pel Decret 17/2012, de 21 de febrer).

ACTIVITAT COMERCIAL EFÍMERA O SERVEIS EFÍMERS

Articles

4.a (definició)

14 (regulació) i 36.4 (horaris)

Novetat

- ✓ L'activitat comercial o els serveis efímers són una novetat de la Llei 18/2017.
- ✓ Requisits: en un **indret determinat, màxim un mes i sense cap periodicitat establerta**
- ✓ Es pot desenvolupar en **establiment comercial** (s'incorpora definició d'establiment comercial de l'article 4.d) **o no**.
- ✓ Activitat sotmesa a **declaració responsable**

VENDA DE MERCADERIES I PRESTACIÓ DE SERVEIS DE MANERA NO SEDENTÀRIA

Articles

4.h (definició)

15 (regulació).

El Decret 162/2015, de 14 de juliol, de venda no sedentària en mercats de marxants no es veu afectat per aquesta Llei

Novetats

- ✓ Aquesta activitat es pot dur a terme en espais de titularitat pública o privada. En espais de titularitat privada cal complir aquesta Llei i la normativa d'equipaments comercials (art. 15.2).
- ✓ Les autoritzacions són transmissibles per cessió en favor d'un familiar fins al segon grau (art.15.7.a.3^a).

Les condicions mínimes comunes per a la regulació municipal de la venda no sedentària en mercats de titularitat pública s'establirà per reglament (art. 15.8). Aquest reglament és el Decret 162/2015.

VENDA DE PRODUCTES I PRESTACIÓ DE SERVEIS A DISTÀNCIA (e-commerce, venda per telèfon, etc)

Articles

4.i (definició/errada en el text publicat entre lletres i) i l) de l'article 4)
16 (regulació)
Disposició addicional 4^a (òrgan d'estudi i seguiment)

Novetats

Promocionar la distribució i el transport amb el menor impacte mediambiental.

AJUNTAMENTS: poden regular per ordenances, dins del seu àmbit competencial la distribució de productes adquirits a distància, tenint en compte criteris de mobilitat, sostenibilitat i seguretat. Han de promoure també la creació i ús de punts de recollida -drop box- (article 16.6).

VENDA O PRESTACIÓ DE SERVEIS MITJANÇANT MÀQUINES AUTOMÀTIQUES

Articles

4.k (definició)

17 (regulació)

Disposició final 2^a.4.b. (règim especial del municipi de Barcelona)

Els locals destinats essencialment a la venda o prestació de serveis mitjançant màquines automàtiques han de complir amb la normativa aplicable als establiments comercials.

Excepcions al règim general d'horaris comercials (art. 17.2):

- Establiments comercials o de prestació de serveis que fan la venda per màquines automàtiques amb caràcter complementari o residual i si la compra es pot materialitzar des de la via pública.
- Establiments dedicats essencialment a la prestació de serveis mitjançant màquines automàtiques.
- Els establiments de venda automàtica que es troben en edificis administratius, centre educatiu, hospitals i altres equipaments susceptibles de romandre oberts en un horari més ampli.

Per raons d'ordre públic els ajuntaments poden acordar el tancament nocturn d'acord amb els (art.17.3 i Disposició final 2^a.4.b).

VENDA O PRESTACIÓ DE SERVEIS FORA D'ESTABLIMENT

Articles

4.I (definició/errada en el text publicat entre lletres i) i l) de l'article 4).

14.1 i 2 (regulació)

28 (condicions)

Són les vendes a domicili, en llocs de reunió, en excursions organitzades...

Sotmesa a les condicions formals, d'informació i desistiment en matèria de CONSUM (per ex. el dret de desistiment de 14 dies naturals, art. 102 del Reial decret legislatiu 1/2007).

No es poden oferir ni vendre productes o serveis per trucades o missatges telefònics (fixos o mòbils) no acceptats pels destinataris. Creació de fitxers comuns d'exclusió Llistes Robinson (art. 28.5).

RESTRICCIONS A L'ACTIVITAT COMERCIAL

Articles

27 (restriccions de caràcter general)

28 (condicions per a la venda de productes o oferiment de serveis)

29 (prohibició de la venda en cadena o en piràmide)

30 (prohibició de determinades pràctiques comercials).

Restriccions de caràcter general (art. 27):

Novetat

Alguns dels apartats són nous dins l'àmbit normatiu català de comerç, encara que en altres àmbits ja s'han regulat o es desprenen del marc normatiu existent.

- ✓ L'activitat comercial i la prestació de serveis (-empresarial-, segons art. 5 i 6) no es poden dur a terme al marge de la normativa vigent que els afecti.
- ✓ Fraud de llei en el cas d'entitats que, perquè així ho determini la normativa corresponent, només poden vendre o aplicar determinats avantatges als seus socis.
- ✓ Prohibició de la discriminació en la cadena de distribució.

Qüestions conflictives

- ✓ Interpretació del punt 2.a de l'article 27 (acreditació de la pertinença a l'entitat en qüestió en el moment de fer la compra)
- ✓ Discriminació vs contractes d'exclusiva.

Condicions per a la venda de productes o oferiment de serveis (art. 28):

Novetat

És una novetat en l'àmbit de la normativa de comerç.

- ✓ Afecta a l'ofertament de productes i serveis per mitjà de trucades, visites a domicili o correu/comunicacions.
- ✓ Les trucades i visites a domicili requereixen acceptació prèvia. S'exclouen els serveis bàsics considerats legalment com activitats d'interès econòmic general – gas, electricitat, transport, comunicació i serveis postals - (només per l'accés a les xarxes de distribució)
- ✓ Les comunicacions publicitàries, trucades i visites a domicili no es poden dur a terme si hi ha oposició prèvia (rebutjats).
- ✓ Les comunicacions publicitàries han d'oferir mecanismes senzills per a que l'interessat pugui demanar el seu cessament.
- ✓ Es preveu la creació de fitxers comuns d'exclusió (trucades i visites a domicili), d'acord amb la normativa de protecció de dades.

Qüestions conflictives

- ✓ Les limitacions relatives a les comunicacions publicitàries es refereixen només a destinataris particulars (persones físiques), en canvi les limitacions relatives a trucades i visites a domicili també afecten a més quan el destinatari és una empresa (persones jurídiques).
- ✓ Perquè els fitxers comuns d'exclusió siguin operatius caldrà establir l'obligació de ser consultats i per tant aquests hauran de ser públics.

Prohibició de venda en cadena o en piràmide (Art. 29)

No es tracta d'una novetat aquesta prohibició ja es troba regulada a l'article 23 de la Llei 7/1996, de 15 de gener, d'ordenació del comerç minorista i a l'article 24 de la Llei 3/1991, de 10 de gener, de competència deslleial (pràctica enganyosa)

Prohibició de determinades pràctiques comercials (Art. 30)

Novetat

Els supòsits tractats constitueixen una novetat dins l'àmbit normatiu català de comerç, encara que alguna d'aquestes limitacions figura en la Llei 7/1996, d'ordenació del comerç minorista (p ex: article 9.2).

- ✓ Prohibició d'establir límits en l'adquisició d'articles pels consumidors (número, avantatges). Excepció: permès per l'administració pública per motius d'interès públic.
- ✓ Prohibició de venda de mercaderies a les persones jurídiques que no tenen aquesta activitat econòmica en el seu objecte social.

Qüestions conflictives

- ✓ Entitats jurídiques interposades per tal de que determinades entitats (p.e.: bancs) realitzin puntualment, de manera directa o indirecta, activitats comercials.
- ✓ Quioscs
- ✓ Venda amb dipòsit

HORARIS COMERCIALS

Articles

36 (horari general)

37 (exclusions)

38 (municipis turístics)

39 (visibilitat de l'horari comercial)

Disposició addicional primera (calendari de festius amb obertura comercial autoritzada)

Disposició transitòria primera (municipis turístics anteriors a l'entrada en vigor de la llei: durada)

Disposició final segona punt 2 (règim específic per Barcelona en les modificacions de l'horari comercial general: districtes).

Novetats

Aquesta regulació no suposa una novetat en el seu conjunt.

Es parteix del model existent en la regulació de la Llei 8/2004, de 23 de desembre d'horaris comercials. Millora i afegeix seguretat jurídica a alguns procediments (declaració de municipi turístic) i s'incorporen noves excepcions.

- ✓ Nou horari comercial general d'obertura i tancament (de juny a setembre de 7h a 22h i la resta de 6h a 21h).
- ✓ Activitats comercials efímeres (exceptuades o no de l'horari comercial general en funció de si es troben vinculades a un esdeveniment cultural, esportiu o firal –art. 36.4 i art. 37.1.m-).
- ✓ Autorització d'obertures extraordinàries amb motiu d'un esdeveniment promocional o d'impacte especial en el sector.
- ✓ Possibilitat de limitació relativa a l'horari de comercialització de begudes alcohòliques (art. 37.4), segons el que determina la Llei 20/1985 del 25 de juliol.
- ✓ Municipis turístics:
 - Facultat de l'ajuntament (no és obligatori).
 - Causes taxades a) i o alguna de les de l'apartat b).
 - Desapareix l'informe del Consell Comarcal.
 - Termini (4 anys) i pròrroga (silenci negatiu).
 - Obligació de publicar la resolució en el BOP corresponent.
 - Situacions transitòries (Disp. Trans. Primera)
- ✓ Ordre de festius (Disp. Addc. Primera).

Qüestions conflictives

- ✓ Aplicació del punt 5 de la Disposició addicional primera (aplicació del principi de trencament de dies festius consecutius a les dates proposades pels ajuntaments).
- ✓ Silenci negatiu en la tramitació de les pròrrogues (municipi turístic)
- ✓ Incongruència entre el que estableix el punt 2 de l'article 37 i el que hauria d'establir la lletra a del punt 2 de l'article 36 (tancament anticipat - 20h.- els dies 24 i 31 de desembre)

ACTIVITATS FIRALS

Articles

Cap I - Conceptes, classificació i publicitat del calendari d'activitats firals

- 40 (1-definició; 2-exclusions; 3-normatives sectorials)
- 41 (concepte de fira i fira-mercat)
- 42 (classificació: multisectorials – monogràfiques)
- 43 (publicitat: calendari anual de les fires a Catalunya)

Cap II – Intervenció administrativa de les activitats firals

- 44 (regim d'intervenció administrativa: comunicació i autorització, si s'escau)
- 45 (seguretat i ordre públic)

Cap III – Registre d'Activitats Firals

- 46 (Registre d'activitats firals)
- 47 (organització)
- 48 (fires internacionals)

Novetats

- Aquesta no suposa una novetat en el seu conjunt però si en petits detalls que defineixen de forma més objectiva les activitats firals.
- Art. 40.1 a): Es detalla de forma més concreta els límits de la durada. Es considera activitat firal si la fira i/o la fira-mercat té una durada mínima d'un dia en horari de matí i tarda i màxim de 15 dies de forma consecutiva. Pel que fa a les edicions anuals es considera un màxim de dues l'any, és a dir, una periodicitat semestral.
- Art. 40.1.b): Inclou la idea del recinte identificable amb els serveis corresponents per a expositors i visitants amb el fet que l'activitat firal ha de reunir una pluralitat d'expositors.
- Art. 40.2 b): Detalla explícitament que resten excloses de la normativa firal les activitats congressuals, excepte el possible espai dedicat a fira dins el congrés.

Novetats

- Art. 40.2. c): Detalla explícitament que resten excloues les activitats que persegueixin fins d'interès cultural, educatiu, científic, artístic, cívic o social. Per tant, inclou la finalitat de l'activitat dels sectors esmentats com a causa d'exclusió de la normativa independentment de si l'activitat va adreçada a públic general i/o professional com establia la normativa anterior.
- Art. 40.3: amplia la obligació de tenir en compte la normativa sectorial de l'oferta de la fira a tots els sectors de forma genèrica i no només al ramader.
- Art. 41.2: Admet la venda directa de producte en una fira-mercat sempre que sigui una activitat complementaria. En la normativa anterior parlava de que la venda directa no podia ser una finalitat.

Novetats

- Art. 46.2.3: Es contempla un apartat al Registre d'Activitats Firsals per a les activitats firsals d'especial rellevància a Catalunya i detalla que els criteris objectius per accedir-hi es desenvoluparan per reglament.
- Art. 44.1: En el cas de les fires es contempla la possibilitat que la comunicació prèvia la presenti tant el titular de la fira com el titular del recinte firal on se celebri.
- Art. 48: S'explicita el tema de la competència de les fires internacionals a Catalunya d'acord amb el que estableix l'article 121.2 de l'Estatut
- Desapareix les figura de l'"exposició" i de la "fira oficial".
- S'inclou de forma específica el tràmit electrònic com a via de notificació de la comunicació de les activitats firsals via FUE (Finestreta Única Empresarial) a través dels canals habilitats a tal efecte

Qüestions conflictives

- ❑ Interpretació de l'article 50.3 del Títol VI (Artesania) esmenta que les activitats de promoció artesana poden adoptar les fórmules de fira o de fira-mercat si els expositors són artesans i sempre en base a l'establert al títol V sobre Activitats Firals de la Llei de Comerç, Serveis i Fires.
- ❑ Difícil interpretació i/o valoració de la “complementarietat” de la “venda directa” com a característica per valorar la figura d'activitat firal (en la normativa anterior es parlava de la venda directa com a fet eventual i no com a finalitat)
- ❑ Difícil interpretació de les diferències de les figures “fira-mercat” respecte de “mercat” (venda directa i periodicitat)
- ❑ Difícil interpretació del concepte “perseguir finalitats d'interès....” en els casos dels sectors exclosos de la normativa

Foment del model d'economia circular en l'activitat comercial

Disposició addicional tercera (relacionada amb l'article 2c)

Una de les finalitats de la Llei (art. 2c) és afavorir la cohesió social, ambiental, econòmica i institucional com a base d'un model d'economia circular i sostenible que permeti de recuperar tots els recursos de manera eficient (...).

D'acord amb això, la disposició addicional referida preveu que:

✓ El Govern ha de promoure, juntament amb les associacions de comerciants més representatives, la implantació del model d'economia circular per:

- vertebrar els pobles, els barris i les ciutats;
- contribuir a un model d'economia sostenible d'acord amb les institucions de la UE.

- ✓ Les administracions públiques concernides han de cooperar per promoure l'elaboració de disposicions normatives d'implantació del model.
- ✓ El Govern ha de promoure posar en funcionament mesures temporals i proves pilot per avaluar la implantació definitiva de models d'economia circular en l'activitat comercial.
- ✓ En la implantació de models d'economia circular en comerços i activitats comercials s'han d'adoptar mesures necessàries per garantir el retorn del producte per a reutilitzar-lo o el retorn dels materials per a fer-ne el tractament i posar-los a disposició, si escau, dels gestors autoritzats de residus.

Impacte de la venda de productes i serveis per Internet o a distància

Disposició addicional quarta

Constitució d'un òrgan d'estudi i de seguiment dels efectes de la venda de productes i prestació de serveis per internet o a distància en el territori, amb representants del departament competent en matèria de comerç, ajuntaments, entitats representatives del sector i les cambres de comerç.

Lluita contra el malbaratament d'aliments i aprofitament dels excedents alimentaris

Disposició addicional cinquena

- ✓ S'han d'establir acords entre el Govern i els ajuntaments per elaborar programes de foment de l'aprofitament dels excedents alimentaris i de control contra el malbaratament.

- ✓ Aquests programes han de preveure:
 - mecanismes per facilitar la reducció de residus;
 - l'establiment de convenis entre els agents de la cadena (productors, distribuïdors, comerciants, artesans i restauradors) i entitats socials, a fi de garantir l'aprofitament d'excedents alimentaris per transferència gratuïta destinats al consum humà.

Programa de foment de la contractació per a la conciliació horària

Disposició final quarta

Mitjançant decret el Govern ha d'elaborar un programa de mesures de foment de la contractació que incentivi una millor conciliació horària en el sector comerç, adreçat a autònoms, microempreses i pimes.

